

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Природоохоронний контроль»

Ступінь вищої освіти - Магістр
Спеціальність «101 Екологія»
Освітня програма «Екологія та охорона навколишнього середовища»
Рік навчання 1, семестр 2
Форма здобуття вищої освіти денна
Кількість кредитів ЄКТС 4
Мова викладання українська

Лектор навчальної
дисципліни
Контактна інформація
лектора (e-mail)
URL ЕНК на
навчальному порталі
НУБіП України

к.с.-г.н., доцент Наумовська Олена Іванівна

[E-mail: naumovska@nubip.edu.ua](mailto:naumovska@nubip.edu.ua)

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=5514>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(до 1000 друкованих знаків)

Мета курсу дисципліни Природоохоронний контроль – опанування студентами системи знань правових та організаційних основ державного екологічного контролю щодо органів державної влади, органів місцевого самоврядування, суб'єктів господарювання, фізичних осіб а також порядку притягнення суб'єктів господарювання до відповідальності за порушення вимог законодавства про охорону навколишнього природного середовища з метою захисту довкілля, життя та здоров'я людини, гарантування екологічної безпеки та збереження природних територій та об'єктів, що підлягають особливій охороні

Основним **завданням** дисципліни «Природоохоронний контроль» є надання студентам системи знань забезпечення додержання вимог законодавства про охорону навколишнього природного середовища центральними органами виконавчої влади, їх територіальними органами, місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування в частині здійснення делегованих їм повноважень органів виконавчої влади, підприємствами, установами та організаціями незалежно від форми власності та господарювання, в тому числі юридичними особами - нерезидентами, фізичними особами – підприємцями.

Студенти мають вміти проводити оцінку ландшафтного і біологічного різноманіття та аналізувати наслідки антропогенного впливу на природні середовища, доносити зрозуміло і недвозначно професійні знання, власні обґрунтування і висновки до фахівців і широкого загалу, оцінювати потенційний вплив техногенних об'єктів та господарської діяльності на довкілля, використовувати сучасні методи обробки і інтерпретації інформації при проведенні інноваційної діяльності.

Набуття компетентностей (відповідно до затвердженої ОПП за спеціальністю 101 «Екологія», протокол № 11 від 24 квітня 2024 р. засідання Вченої ради НУБіП України):

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування при здійсненні професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій, та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов та вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК02. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Фахові (спеціальні) компетентності (СК):

СК12. Здатність застосовувати нові підходи до аналізу та прогнозування складних явищ, критичного осмислення проблем у професійній діяльності.

СК15. Здатність до організації робіт, пов'язаних з оцінкою екологічного стану, захистом довкілля та оптимізацією природокористування, в умовах неповної інформації та суперечливих вимог.

СК18. Здатність оцінювати рівень негативного впливу природних та антропогенних факторів екологічної небезпеки на довкілля та людину.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПР8. Уміти доносити зрозуміло і недвозначно професійні знання, власні обґрунтування і висновки до фахівців і широкого загалу.

ПР12. Уміти оцінювати ландшафтне і біологічне різноманіття та аналізувати наслідки антропогенного впливу на природні середовища.

ПР13. Уміти оцінювати потенційний вплив техногенних об'єктів та господарської діяльності на довкілля.

ПР16. Вибирати оптимальну стратегію господарювання та/або природокористування в залежності від екологічних умов.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
Змістовий модуль 1. Нормативні питання природоохоронного контролю				
Тема 1. Історичні передумови виникнення екологічного контролю, як виду природоохоронної діяльності. Сучасні світові вимоги до екологічного контролю. Види діяльності, які підлягають екологічному контролю	1/2	Знати міжнародну систему екологічного контролю	Здача практичної роботи.	20
Тема 2. Земельні ресурси України: антропогенний вплив та його негативні наслідки. Організаційно-правове забезпечення екологічного контролю за додержанням вимог законодавства про	1/2	Знати нормативні вимоги щодо екологічного контролю господарського використання земельних ресурсів та процедуру моніторингу за корінними змінами якісних показників	Здача практичної роботи.	20

охорону і раціональне використання земельних ресурсів				
Тема 3. Сучасний стан водних ресурсів України: основні екологічні проблеми, які потребують контролю. Організаційно-правове забезпечення контролю за додержанням вимог законодавства про охорону і раціональне використання водних ресурсів	1/2	Знати нормативні вимоги щодо екологічного контролю господарського використання водних ресурсів та процедуру моніторингу за корінними змінами якісних показників	Здача практичної роботи. Здача самостійної роботи	10
Тема 4. Атмосферне повітря: сучасний стан забруднення і параметри, що потребують контролю. Організаційно-правове забезпечення контролю за додержанням вимог законодавства про охорону атмосферного повітря	1/2	Знати нормативні вимоги щодо екологічного контролю забруднення атмосферного повітря від різного типу джерел забруднення та процедуру моніторингу за змінами якісних показників. Опанувати методичку екологічних карбонових сертифікатів.	Здача практичної роботи.	20
Модульна контрольна робота 1		Оцінювання результату засвоєння знань та умінь відповідно до тем, які включені до модуля №1	Виконання тесту (30 тестових запитань)	30
Змістовий модуль 2. Прикладні аспекти природоохоронного контролю				
Тема 6. Природно-заповідний фонд України: особливості формуванні і	1/2	Розуміти основні принципи регіонального природоохоронного контролю за	Здача практичної роботи.	20

функціонування. Організаційно-правове забезпечення контролю за додержанням вимог законодавства щодо природно-заповідного фонду.		раціональним використанням ресурсів територій і об'єктів ПЗФ		
Тема 7. Світовий досвід та основи державної політики України у сфері екологічного контролю пестицидів і агрохімікатів	1/2	Опанувати систему екологічного контролю за використанням пестицидів і агрохімікатів	Здача практичної роботи.	20
Тема 8. Світовий досвід та основи державної політики України у сфері поводження з відходами	1/2	Опанувати систему екологічного контролю системи поводження з відходами різних категорій і джерел утворення	Здача практичної роботи.	30
Модульна контрольна робота 2		Оцінювання результату засвоєння знань та умінь відповідно до тем, які включені до модуля №2	Виконання тесту (30 тестових запитань)	30
Всього за 1 семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Строкаль В.П., Бережнюк Є.М., Наумовська О.І., Вагалюк Л.В., Ладика М.М., Павлюк С.Д., Паламарчук С.П., Сербенюк Г.А. (2024) Природні ресурси України: наслідки та ризики російської агресії. Біологічні системи: теорія та інновації - Т. 15, № 1, 2024. doi.org/10.31548/biologiya15(1).2024.004.
2. Y. Verves, L. Khrokalo, O. Naumovska. Review of the Middle Eastern species of Sphecatodes Villeneuve, 1912 (Diptera: Sarcophagidae) with the description of a new species / - Zoology in the Middle East, 2020 - Taylor & Francis. Режим доступу: <https://doi.org/10.1080/09397140.2020.1781364>.
3. Кравченко С.М., Андрусевич А.О., Бонайн Дж. Актуальні проблеми міжнародного права навколишнього середовища. Львів, 2022. 258 с.
4. Екологічний паспорт. <https://deply.gov.ua/ekologichnyj-pasport/>.
5. Стратегічна екологічна оцінка. <https://mepr.gov.ua/diyalnist/strategichna-ekologichna-otsinka/>.
6. Екологія агросфери: підручник / О.І. Фурдичко, О.І. Дребот, О.С. Дем'янюк, Є.Д. Ткач, А.А. Бунас. Київ: ДІА, 2022. 336 с.
7. Закон України «Про основи національної безпеки України».
8. Закон України «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року»
9. Постанова Верховної Ради України «Про основні напрями державної політики України у галузі охорони довкілля, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки»
10. Концепція реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року
11. Стратегія низьковуглецевого розвитку України до 2050 року
12. Національна стратегія управління відходами в Україні до 2030 року
13. Закон України "Про приєднання України до Картахенського протоколу про біобезпеку до Конвенції про біологічне різноманіття»
14. Закон України «Про пестициди і агрохімікати»
15. Водний кодекс України (ВКУ) (06 червня 1995 року № 213/95-ВР)
16. Кодекс України про надра (27 липня 1994 року № 132/94-ВР)
17. Закон України «Про управління відходами»
18. Закон України «Про утилізацію транспортних засобів»
19. Закон України «Про прикордонний контроль»
20. Закон України Про ратифікацію Конвенції про охорону біологічного різноманіття: Закон України від 29.11.1994 р. № 257/94-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/257/94-%D0%B2%D1%80#Text>.